

From: "5.1.2e" - 5.1.2e" <5.1.2e@ggdgelderlandzuid.nl>
Sent: 6/27/2018 7:01:47 AM
To: "5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>, "5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>, "5.1.2e" <5.1.2e@iriszorg.nl>, <5.1.2e@sterker.nl>, "5.1.2e" <5.1.2e@meegeldersepoort.nl>, "5.1.2e" (5.1.2e@meegeldersepoort.nl)" <5.1.2e@meegeldersepoort.nl>
Cc:
Subject: RE: agenda met bijlagen stuurgroep KIS dinsdag 26 juni

---

Beste allen,

Bij deze de vergaderstukken van de stuurgroep KIS nog een keer, omdat het jullie niet lukte om ze met Zivver te openen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Afdeling Bijzondere Zorg

(088 5.1.2e) | 088 5.1.2e / 06 5.1.2e

Werkdagen: ma, di-ochtend, do, vrij

GGD Gelderland-Zuid

Postbus 1120 | 6501 BC Nijmegen

T (088) 144 72 97

www.ggdgelderlandzuid.nl

Van: 5.1.2e [mailto:5.1.2e@nijmegen.nl]

Verzonden: dinsdag 26 juni 2018 17:14

Aan: 5.1.2e - 5.1.2e

Onderwerp: RE: agenda met bijlagen stuurgroep KIS dinsdag 26 juni

Gevoeligheid: Persoonlijk

Ik kan de bestanden overigens niet openen...

5.1.2e

cid:image003.png@01D354B3.156F6F20

Korte Nieuwstraat 6, 6511 PP Nijmegen | Postbus 9105 6500 HG NIJMEGEN

T (024) 5.1.2e | M 06 5.1.2e | Aanwezig: maandag t/m donderdag

E 5.1.2e@nijmegen.nl | www.nijmegen.nl

Van: 5.1.2e - 5.1.2e [mailto:5.1.2e@ggdgelderlandzuid.nl]

Verzonden: vrijdag 22 juni 2018 12:26

Aan: 5.1.2e

Onderwerp: agenda met bijlagen stuurgroep KIS dinsdag 26 juni

Gevoeligheid: Persoonlijk

5.1.2e - 5.1.2e stuurde u een vertrouwelijk bericht.
Onderwerp: "agenda met bijlagen stuurgroep KIS dinsdag 26 juni"

Stap

1

Klik voor bericht

Stap

2

Klik op 'E-MAIL STUREN'.

Stap U ontvangt een verificatiemail op **5.1.2e** @nijmegen.nl. Gebruik de '**KLIK VOOR**

3 **TOEGANG**'-knop om het bericht te bekijken en te beantwoorden.

GGD Gelderland-Zuid, Veilig Thuis en Veiligheidsregio Gelderland-Zuid hechten waarde aan informatiebeveiliging en bescherming van (persoons)gegevens. Daarom werken wij vanaf 1 maart 2018 met ZIVVER - een functionaliteit om beveiligd mail te verzenden. Twijfelt u over de veiligheid of echtheid van dit e-mailbericht? Neemt u dan contact op met de ICT servicedesk: 088 **5.1.2e**.

Dit bericht is alleen beveiligd door gebruik van een extra verificatiemail en heeft daarom [veiligheidsniveau 1 van 3](#) -   . Maak voor maximale veiligheid een [eigen ZIVVER-account](#) aan.

[ZIVVER](#) is een platform voor veilige e-mail, chat en bestanden uitwisselen. Hulp nodig bij het openen van dit bericht? Kijk dan [hier](#) voor instructies of stel je vraag via support@zivver.com

-

GGD Gelderland Zuid

Agenda

Vergadering
datum
begin en eindtijd
locatie
aan

Stuurgroep KIS (ketenaanpak in sekswerk)
Dinsdag 26 juni 2018
12:00 – 13:00 uur
GGD, Groenewoudseweg; ruimte 2.04

5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e

kopie aan
van
afdeling
doorkiesnummer
e-mail
ons kenmerk

Bijzondere Zorg
5.1.2e / 06 5.1.2e
5.1.2e @ggdgelderlandzuid.nl
Geen

	Onderwerp
1.	Opening en vaststelling agenda
2.	Verslag en actiepuntenlijst stuurgroepvergadering d.d. 15 mei 2018
3.	Subsidieaanvraag 2018/2019 (voorblad, aanvraag, cofinanciering, accountant controle, BTW plicht)
4.	Prioriteitstelling bij geen toekenning Rijkssubsidie (bijlage RUPSAVG overzicht)
5.	Monitoring
6.	Rondvraag

Bijlagen:

- Verslag en actiepuntenlijst stuurgroepvergadering d.d. 15 mei 2018
- Voorblad subsidieaanvraag 2018/2019
- Subsidieaanvraag 2018/2019
- RUPSAVG overzicht

Toelichting agendapunt 5. Monitoring:

Welke cliënten brengen wij in beeld? Alle bij de organisaties bekende sekswerkers of alleen die in het overleg KIS worden besproken?

Centraal postadres

Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Hoofdvestigingen

GGD Gelderland-Zuid

Regio Nijmegen (Nijmegen)
Rivierenland (Tiel)

Bezoekadres

Subsidieaanvraag vervolg-RUPS II

Netwerkaanpak Sekswerkers Gelderland-Zuid 2018-2019

concept 18 juni 2018

1. Inleiding

Nijmegen heeft in het kader van RUPS I en RUPS II uitstroomprogramma's uitgevoerd.

Doel van de projecten was het begeleiden en ondersteunen van vrouwen die uit de prostitutie willen stappen en/of hun leefomstandigheden willen verbeteren. Daarnaast werd beoogd het voorkomen dat risicogroepen in de prostitutie terechtkomen. Specifieke doelgroep vormden prostituees die actief zijn binnen de straat- en jeugdprostitutie (vaak slachtoffers van loverboys) en meisjes/jonge vrouwen en jongens/jonge mannen die risico lopen om in de prostitutiebranche te belanden. Ook vrouwen (en mannen) die niet specifiek onder deze specifieke subgroepen zijn te scharen hebben gebruik kunnen maken van het programma's.

Op basis van de activiteiten via RUPS I is er in de periode 90 keer ondersteuning verleent bij prostitutieproblematiek en er 12 vrouwen zijn uitgestapt.

Na de financiële impuls van RUPS I is de ketenaanpak binnen beperkte mogelijkheden enkele jaren vanuit reguliere gemeentelijke middelen bekostigd. De RUPS II regeling bood vervolgens de mogelijkheid om aan de slag te gaan met geconstateerde lacunes in de aanpak in deze periode vanuit het signaal uit het veld dat het aantal aanmeldingen groeit, het werkgebied zich uitstrekt en er capaciteitsproblemen zijn. Extra geconstateerd aandachtspunt was dat er door de transities allerlei wijzigingen in organisatievormen zijn ontstaan waardoor er nieuwe contacten moeten worden gelegd en er extra geïnvesteerd moet worden in het relevante netwerk.

De RUPS II aanpak heeft tot resultaat gehad dat er met 99 sekswerkers een traject is gestart waarvan er 39 zijn uitgestapt.

2. De huidige zorgketen

De huidige zorgketen is gericht op het realiseren van passende zorg, veiligheid en uitstroommogelijkheden voor de prostituees en het informeren van relevante organisaties/instellingen/risicogroepen ter preventie en signalering van gedwongen prostitutie. Dit wordt gerealiseerd door:

- Het organiseren van afstemming tussen betrokken ketenpartners op casusniveau en inzetten van casemanagement.
- Signaleren van lacunes, ontbrekende schakels en behoeften in het aanbod.
- Aanpakken van de gesignaleerde ontbrekende schakels en behoeften

Er zijn enkele relevante overleggrems georganiseerd: Onder regievoering van de GGD/MBZ is er een maandelijks *casusoverleg prostitutie* waarin casussen, relevante tendensen en ontwikkelingen worden besproken met relevante betrokken zorgpartners waaronder ook de zorgcoördinator

mensenhandel. Er is een *Vergunningenoverleg prostitutie* waarin afstemming plaatsvindt tussen zorg- en veiligheidspartners betreffende zorg/veiligheidskwesties, handhaving van de vergunde seksinrichtingen, casuïstiek, nieuwe wetgeving en relevante tendensen. Er worden onder regie van de GGD/MBZ *contacten onderhouden* met diverse relevante partners in de keten van preventie, aanpak, zorg en uitstroom. Het gaat dan o.a. om contacten met de preventie-afdeling binnen de GGD, scholen, Werk&Inkomen, het Werkbedrijf, woningbouwcorporaties, schuldsaneringsorganisaties, zorgcoördinator mensenhandel e.a..

Er is in de basis een structuur beschikbaar waarbinnen passende zorg- en uitstroomtrajecten kunnen worden geboden aan prostituees. De huidige capaciteit is echter onvoldoende om de gewenste aanpak te kunnen uitvoeren. Nieuwe meer passende instrumenten te ontwikkelen/in te zetten ter versterking van de aanpak.

3. Het uitvoeringsprogramma 1 juli 2018-1 juli 2019

3.1. Analyse en huidige lacunes

RUPS II heeft een impuls gegeven aan het zichtbaar maken van de problematiek en de versterking van de zorgketen. Dat heeft er toe geleid dat direct betrokken zorgorganisaties in de zorgketen bereid zijn vanuit het reguliere aanbod extra inzet te plegen op de ketenaanpak prostitutie als bijdrage aan de borging van de zorgketen.

Lacunes

Blijft staan dat er lacunes zijn in de zorgketen en dat versterking voor een effectieve aanpak nodig is.

Lacunes zijn o.a. gelegen in:

1. Er is te weinig capaciteit beschikbaar voor coördinatie/regievoering en netwerkontwikkeling voor verdieping van de effectiviteit van de aanpak en voor het bedienen van de gehele regio Gelderland-Zuid. Het delen van expertise, het signalering en vervolgens toeleiding naar zorg/uitstroom vindt nog niet altijd en overal in de Regio effectief plaats. Het onderhouden van een functioneel netwerk met betrokken (signalerende) partijen, (hulpverlenings)organisaties, vindplaatsen van de doelgroep en monitoring vraagt meer tijd dan nu beschikbaar. Het is nu onvoldoende mogelijk om het netwerk/kennis/expertise in geheel Gelderland-Zuid uit te bouwen. Specifiek aandachtspunt hierbij vormen geconstateerde lacunes op coördinatie/regievoering op preventie activiteiten. Beschikbare mogelijkheden worden nog onvoldoende in samenhang effectief benut voor diverse kwetsbare doelgroepen..
2. Tweede aandachtspunt vormt de beperkte mogelijkheid op dit moment om specifiek aanbod op risicogroepen uit te zetten om zo te voorkomen dat risicogroepen in misbruiksituaties rondom sekswerk terechtkomen. Belangrijke aandachtsgroep vormen kwetsbare jongeren waaronder mensen met LVB-problematiek, en/of psychische en/of verslavingsproblematiek.
3. Een tekort aan expertise en uitvoeringscapaciteit op begeleiding/casemanagement en in het bijzonder ook ten behoeve van door/uitstroom naar participatiebanen/werk. We zien dat er op dit moment onvoldoende mogelijkheden zijn om specifiek expertise te ontwikkelen en in te zetten voor de sekswerkers die willen uitstromen, **speciale aandacht** hierbij vormen risicogroepen – vaak jongeren - met LVB problematiek. Maar daarnaast betreft het ook mensen met psychische en/of verslavingsproblematiek. Sekswork is dan wel een erkend beroep, taboes hieromtrent maken, dat er wel speciale expertise nodig is, om succesvolle toeleiding naar werk voor elkaar te krijgen.

3.2. Doelstelling

De doelstelling zoals ook voor RUPS II is nog steeds relevant: Het realiseren van passende zorg, hulp, en/of uitstroommogelijkheden voor sekswerkers, het bieden van ondersteuning bij het creëren van meer gezonde en veilige werkomstandigheden, het voorkomen van instroom van risicogroepen en het informeren van relevante organisaties met als doel preventie en (vroeg)signalering van (gedwongen) prostitutie.

3.3. Doelgroep

De doelgroep zoals ook voor RUPS II geformuleerd blijft gehandhaafd: Sekswerkers waar we de activiteiten op richten kunnen op verschillende manieren actief zijn. Het kan gaan om vrouwen/mannen/jongens werkzaam via escort, thuiswerkers, raam- of straatprostitutie. Het kan ook gaan om vrouwen/mannen die in verschijningsvormen waarin jeugdprostitutie zich voordoet – o.a. slachtoffers van loverboys - actief zijn. We richten ons daarnaast op meisjes/jonge vrouwen en jongens/jonge mannen die risico lopen om in de prostitutiebranche te belanden.

3.4. Betrokken gemeenten / regionale functie

Het programma staat open voor prostituees uit de Veiligheidsregio Gelderland Zuid. Ze worden hierover geïnformeerd via de gemeenschappelijke regeling van de GGD

3.5. Verwachte resultaten en bereik

Verwachte resultaten:

- Passende ondersteuningsmogelijkheden voor sekswerkers die willen door/uitstromen naar zorg, participatie of werk. Er is effectieve ondersteuning beschikbaar ter versterking van de gezondheid en veiligheid van de werkers in de sector.
- Er zijn betere en meer veilige leefomstandigheden gecreëerd voor sekswerkers met zeer complexe problematiek waarvoor uitstroom (nog) een doel te ver is. Toelichting: Er is reeds eerder - op basis van uitkomsten van RUPS I - geconcludeerd dat uitstroom voor een aantal vrouwen niet (op korte termijn) haalbaar is. Problemen zijn vaak zo complex dat het ondersteunen bij het hervinden van een leefbare, menselijke situatie op korte termijn meer reëel is. Deze vrouwen ondersteunen we bij hulpvragen. Hulpverlening / ondersteuning voor prostituees die in het vak willen blijven draagt naar verwachting bij aan het verminderen van misstanden in de prostitutiebranche.
- Risicogroepen en professionals betrokken bij risicogroepen zijn voorgelicht ter voorkoming van instroom in de prostitutie en vroegsignalering van misstanden en uitbuiting.

Verwacht bereik:

- We verwachten 40 prostituees te bereiken op basis van een kalenderjaar met als doel door/uitstromen naar zorg, participatie of werk.
- Inschatting is dat we ..... professionals c.q. mensen uit risicogroepen bereiken met diverse op preventiegerichte activiteiten.

4. Organisatie van de aanpak

De activiteiten vinden plaats binnen de huidige prostitutieketen waarover de GGD de coördinatie/ketenregie voert. De GGD werkt direct samen met de zorgpartners Sterker (voorheen NIM), MEE en Iriszorg. Naast samenwerking met zorgpartners wordt afstemming gezocht met het Werkbedrijf,

relevante betrokken gemeentelijke afdelingen Werk&Inkomen, schuldhulpverlening en/of lokale zorgnetwerken evenals met de gemeentelijke afdeling Veiligheid, het Veiligheidshuis en het TOM-team.

De gemeente Nijmegen draagt bij aan realisatie van randvoorwaardelijke aandachtspunten die de GGD aandraagt samenhangend met gewenste netwerkvorming ten behoeve van de activiteiten. De gemeente maakt afspraken met de GGD over de voortgang, rapportage en verantwoording.

5.Planning

Voornemen is de activiteiten uit te voeren in de periode waarop de regeling betrekking heeft, dat is de periode 1 juli 2018 tot 1 juli 2019.

6.Activiteiten

De intensivering van de aanpak richt zich op uitvoering van de volgende activiteiten:

- 1.Ketenregie gericht op delen van expertise, versterking en geografische verbreding van de netwerkaanpak Sekswerkers in Gelderland-Zuid. Extra aandacht krijgt de regievoering op de preventie.
- 2.Versterking preventieactiviteiten in het bijzonder in het belang van kwetsbare doelgroep jongeren, mensen met LVB-problematiek en in het belang van mensen met psychische en/of verslavingsproblematiek.
- 3.Versterking beschikbare expertise en inzet op begeleiding en (outreaching) casemanagement. Er wordt o.a. speciaal aanbod ontwikkeld om vrouwen die willen uitstappen en in het bijzonder kwetsbare groepen waaronder mensen met LVB problematiek, maar ook mensen met psychische en/of verslavingsproblematiek - meer effectief toe te leiden naar passend werk.

Ad.1.

De GGD/MBZ coördineert c.q. voert de regie op de zorgketen, netwerkvorming en preventie. De capaciteit binnen reguliere subsidieverlening biedt vanuit het reguliere aanbod onvoldoende mogelijkheden om hier de nodige diepgang, samenhang en de verbreding naar de regio in te bewerkstelligen. Extra capaciteit maakt het mogelijk om wel een slag te maken hierop. Er wordt extra ingezet op:

- Verdieping en verbreding van afspraken met ketenpartners o.a. wijk/regieteams en partners werkbedrijven
- Versterking uitbreiding van de ketenaanpak in de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
- Coördinatie op outreachede werken, begeleiding en casemanagement.
- Organiseren van een werkconferentie
- Versterking coördineren van preventieactiviteiten
- Stimulering aanstelling van vaste contactpersonen bij relevante organisaties, lokale zorgnetwerken en scholen.
- Doorontwikkeling webpagina /folders-posters
- Het bijstellen van een Sociale kaart.
- Versterking registratie en monitoringsfunctie

Ad.2.

Er wordt ingezet op:

- Voorlichting aan professionals en risicogroepen via scholen, welzijnsorganisaties, jeugdzorg en/of jongerencentra
- Contact leggen met- en preventieaanbod voor risicogroepen
- Bekendheid geven aan mogelijkheden van ondersteuning bij zorg-, hulp en uitstroomvragen aan sekswerkers en ondersteunen bij beschermende maatregelen binnen het beroep.

Ad.3.

De afgelopen periode is er door diverse zorgorganisaties geïnvesteerd in begeleiding en casemanagement nodig om meer gericht vanuit maatwerk de doelgroep toe te kunnen leiden naar zorg/dagbesteding/werk en/of passende ondersteuning te kunnen bieden. Het komende jaar willen we extra inzet plegen hierop. We richten ons daarbij in het bijzonder op de ontwikkeling van aanbod dat meer specifiek is afgestemd op de toeleiding naar passend werk van de meest kwetsbare doelgroepen waaronder mensen met LVB problematiek maar ook met psychische en/of verslavingsproblematiek. Daarnaast zijn we voornemens een ervaringsdeskundige in te zetten in de zorgaanpak.

7. Het uitvoeringsprogramma

7.1. Algemeen

In de bijlage in de concept-subsidieaanvraag van de (samenwerkende) organisaties opgenomen waarin meer specifiek een toelichting wordt gegeven op de hierboven genoemde activiteiten.

7.2. Individuele trajectaanpak

Er wordt een Plan van aanpak gemaakt voor de cliënten. Er zijn in principe verschillende fasen te onderscheiden in een traject: de contactfase, oriëntatiefase, uitvoeringsfase en nazorgfase. Betreffende fasen zitten niet expliciet wel impliciet in de Nijmeegse trajectaanpak. De praktijk heeft laten zien dat deze fasen niet altijd chronologisch worden doorlopen. Soms valt een deelnemer terug in een eerdere fase of worden twee fasen parallel uitgevoerd. Hiermee samenhangend zijn wij de afgelopen RUPS II periode met het Ministerie overeengekomen dat het concreet in beeld brengen van gepleegde inzet op deze uitvoeringsfasen achteraf niet zichtbaar hoeft worden gemaakt.

7.Financiering

Tabel Inzet op jaarbasis incl. cofinanciering

	Activiteiten op lacunes	Aantal uren / fte per jaar op basis van aangevraagde subsidie	Gevraagde rijkssubsidie	Cofinanciering uit reguliere inzet
<u>Behoud/versterking</u>	<u>Coördinatie/ketenregie/delen expertise</u> -Extra inzet coördinatie/regie -Advisering en coaching professionals -Doorontwikkeling webpagina -Folders -Werkconferentie -Scholing professionals Totaal	0,45 fte 208 uur Materiële kosten Materiële kosten Materiële kosten 120 uur	51.000 18.000 17.500 1.000 12.000 10.000	Coördinatie/ketenregie: GGD: 46.000
<u>Behoud/versterking</u>	<u>Preventie</u> -Specifiek aanbod voor risicogroepen	832 uur	€ 68.000	Geborgde preventie: GGD: .....?.....
<u>Versterking met Inzet nieuwe instrumenten</u>	<u>casemanagement</u> - Specifiek instrument arbeidstoeleiding - Aanstelling ervaringsdeskundige incl. scholing	416 uur 0,67 fte	€ 35.000 € 57.000	casemanagement: MEE: 25.740 (312 uur) Andere: .....?
<u>Totale inzet incl. cofinanciering: € 359.500</u>			<u>269.500</u>	<u>90.000</u>

9. Evaluatie/verantwoording

De activiteiten in dit programma worden half jaarlijks geëvalueerd met de uitvoerder(s) in onze regio. Bij deze tussenevaluaties wordt besproken: verrichte activiteiten, het aantal bereikte vrouwen/mannen/jongeren/minderjarigen uit de doelgroep, behaalde resultaten op toeleiding naar participatie/werk/zorg/verbetering leefomstandigheden, bereik op preventie en de aandachtspunten voor de komende periode.

Zoals in de vorige paragraaf ook aangegeven, is er de afgelopen RUPS II periode met het Ministerie overeengekomen dat het concreet in beeld brengen van gepleegde inzet op eerder genoemde uitvoeringsfasen van een individueel traject niet haalbaar is omdat deze door elkaar heen lopen. Concreet betekent dit dat het bij de rijkssubsidiebeschikking voor RUPS II beschikbaar gestelde format voor verantwoording – evenals in de RUPS II periode – op dat onderscheid niet kan c.q. zal worden verstrekt. Wij gaan er vanuit dat deze afspraak de komende subsidieperiode van kracht blijft.

10. Voortzetting en borging van het uitstapprogramma na afloop van de subsidieperiode

Wij gaan er vanuit dat er de komende kabinetsperiode rijksbudget beschikbaar blijft voor de zorg/uitstroomketen prostitutie. We zullen hier aanspraak op gaan maken met als doel versterking van de zorg/uitstroomketen en preventie risicogroepen. Mocht de rijkssubsidie niet gecontinueerd worden, dan zullen we ons beraden op borging van een passende en haalbare aanpak binnen regulier beschikbare middelen. Voorlopige inschatting is dat de extra investering via dit 'vervolg RUPS II' er toe leidt dat na de subsidieperiode er wederom een effectiviteitsslag kan worden gemaakt ten gunste van zorg/veiligheid/uitstroom omdat prostituees en betrokken organisaties in het netwerk beter bekend zijn met de problematiek, het (vroeg)signaleren en het handelen ten gunste van de doelgroep/ risicogroepen.

Inzet Regulier

Iriszorg	28000
Mee	26000
GGD	36000
Sterker	28000

Subsidie RUPS

GGD	Inzet coordinator	50,000	casusitiek en netwerl
	Scholing (breed)	10,000	inzetbaar voor diverse
	Conferentie (incidenteel)	12,000	
	ervaringsdeskundige	40,000	inzetbaar voor alle par
	<i>preventie</i>	68,000	
	<i>diversen</i>	1,000	
MEE	<i>arbeidstoeleiding</i>	35,000	
	<i>advisering en coaching</i>	18,000	

234,000   118,000   352,000

cofinanciering op 1 pro

cursief: wens indien gehonoreerd

altijd: 113,000

ook bij geen rups meer

producte, aangeven dat katen uit veel mee bestaat en inzet dus groter is voorstel voor cofiancieirng: huisk

amer of BW

Verslag

bespreking
datum/tijd bespreking
locatie
Aanwezig
Afwezig
kopie aan
Van
Afdeling
Doorkiesnummer
e-mail
ons kenmerk
Datum

Stuurgroep KAP (keten aanpak prostitutie)
 Dinsdag 15 mei 2018; 15.30 – 17:00 uur
 GGD Gelderland-Zuid, Groenewoudseweg 275

Nvt
 5.1.2e
 Bijzondere Zorg
 06 5.1.2e
 5.1.2e @ggdgelderlandzuid.nl
 Geen

Onderwerp	Toelichting / afspraak	Actie door:
1. Opening en vaststelling agenda	5.1.2e opent de vergadering. De agenda wordt vastgesteld.	
2. Verslag en actiepuntenlijst stuurgroepvergadering 19 december 2017	Het verslag wordt vastgesteld. Actiepuntenlijst: 5.1.2e mailt nog stukken rond over het IPS traject. Een presentatie geven in het RAO blijft staan. De actiepunten 3, 5, 6, 7, 8, 9 en 10 zijn afgedaan.	5.1.2e
3. Mededelingen, signalen en ingekomen stukken	--	
4. Plannen 2018	Privacywetgeving brengt voor IrisZorg problemen met zich mee om het onderzoek naar de tippelzone uit te laten voeren. Voorstel is dat de gemeente contact opneemt met 5.1.2e hoe deze problemen te tackelen. 5.1.2e start nu in eerste instantie met het interviewen van stakeholders.	
5. Verantwoording 2016/2017 in relatie tot mogelijkheid rijks subsidie	--	
6. Thema's die er nog liggen	De wens is coördinatie op de preventie bij de GGD te beleggen.	
7. Rondvraag	--	

Centraal postadres

Postbus 1120
 6501 BC Nijmegen
 www.ggdgelderlandzuid.nl
 info@ggdgelderlandzuid.nl

Hoofdvestigingen

GGD Gelderland-Zuid

Regio Nijmegen (Nijmegen)
 Rivierenland (Tiel)

Bezoekadres

Actiepunten-/aandachtspuntenlijst 19-12-2017

N r.	Datum	ap	Aktie:	Door:	Wanneer:
1	18-10-2016	3	Introductie in het RAO geven	5.1.2e	Afh. van plannen 2018
2	18-10-2016	7	Startafpraak Rivierenland plannen met IrisZorg, MEE en STMR.	5.1.2e	Gekoppeld aan punt 1
3	19-12-2017	3	Stukken over IPS traject rond mailen	5.1.2e	December 2017

Netwerk Aanpak Sekswerkers Gelderland-Zuid 2018 en verder

Concept subsidieaanvraag juli 2018 – juni 2019 in navolging RUPS-project Nijmegen

Datum	15 juni 2018
Van	5.1.2e en 5.1.2e
Organisatie	GGD Gelderland-Zuid
e-mail	5.1.2e @ggdgelderlandzuid.nl

Inhoud

Aanleiding	3
1. Bereikte resultaten met het project KAP 2016-2017	5
2. Wat doen we met reguliere middelen?	6
3. Wat is nodig om de bereikte resultaten te behouden en KAP te versterken?	6
3.1 Coördinatorrol Bijzondere Zorg van GGD Gelderland-Zuid	7
3.2 Netwerkaanpak sekswerk Gelderland-Zuid	7
3.3 Preventie	8
3.3.1 Advisering, coaching en scholing professionals	8
3.3.2 Preventie gericht op risicogroepen	9
3.4 Effectiviteitstraject netwerkpartijen Nijmegen	10
3.5 Doorontwikkeling webpagina op de website van GGD Gelderland-Zuid	11
3.6 Netwerkconferentie Gelderland-Zuid	11
4. Nieuwe ontwikkelingen	12
4.1 Toeleiding van sekswerkers naar werk	12
4.2 Inzet ervaringsdeskundigen	12
5. Financiering	13

Aanleiding

Prostitutie is een beladen onderwerp. Vaak wordt prostitutie gelijkgesteld met arbeidsuitbuiting of mensenhandel. Dat is niet terecht. prostitutie is een legaal beroep in Nederland en is als zodanig aan regels gebonden. De prostitutiebranche is wel kwetsbaar voor criminaliteit zoals mensenhandel.

Sekswerkers begeven zich in een schaduwwereld en hebben vaker aan criminaliteit gelinkte contacten. Het leven in die wereld, maakt hen minder zichtbaar, minder toegankelijk en dat bemoeilijkt het zoeken naar hulp. Meer wet- en regelgeving is vanuit handhaving en veiligheid gezien een logische actie, maar versterkt aan de andere kant de onzichtbaarheid.

In 2014 schatten gemeenten dat zo'n 75% van de prostitutie in Nederland vergunde prostitutie is. De rest is illegale prostitutie, alhoewel het zeer onduidelijk blijft hoe groot de omvang hiervan is, schatten gemeenten zelf dit op bijna 17% van alle prostitutie in Nederland.¹

Landelijk is wegens het grote aantal verdwenen vergunde prostitutiebedrijven steeds meer prostitutie de illegaliteit in gegaan. Het aantal vergunde ramen is flink afgenomen, maar liefst met één derde. Vooral de prostituees die illegaal vanuit huis zijn gaan werken lijken toegenomen te zijn volgens de schattingen van gemeenten in Nederland.

Naast de inschatting dat het aantal thuiswerkers toeneemt, lijkt er ook een toename te zijn van het aantal jonge meiden dat in de prostitutie terecht komt. Onlangs benoemde de wethouder van Rotterdam in de gemeenteraad het groeiende aantal tienerprostituees dat in de stad actief is. In toenemende mate kiezen tieners in de leeftijd van zestien, zeventien en achttien in Rotterdam ervoor zichzelf aan te bieden als prostituee². prostitutie is in veel gemeenten, vooruitlopend op de landelijke wetgeving, alleen legaal als iemand 21 jaar of ouder is. Iemand onder de 21 wordt automatisch gezien als een slachtoffer van mensenhandel, ook als er geen uitbuiting is.

Volgens de Nationaal rapporteur mensenhandel is versterking van de positie van sekswerkers belangrijk voor het minder kwetsbaar maken van de branche voor mensenhandel. Voormalig Nationaal Rapporteur Dettmeijer zegt daarover: 'Wetgeving alleen voldoet daarvoor niet. Er moet gezorgd worden dat mensen die kiezen voor het beroep van prostituee dit werk veilig kunnen doen, en er moet blijvend aandacht zijn voor de versterking van de sociale positie van sekswerkers. Bijvoorbeeld door voorlichting over werken in de prostitutie, het kunnen openen van een zakelijke bankrekening en de mogelijkheid dat sekswerkers zelf een bedrijf starten.'

In Nijmegen zien wij dat er een verschuiving plaatsvindt van tippelzone naar elders. Het aantal thuiswerkers lijkt, net als landelijk, toe te nemen, terwijl het aantal sekswerkers op de tippelzone afneemt.

De politie laat weten een gemiddelde van 150 IP adressen per dag in de regio Gelderland-Zuid te hebben waar vanuit seksadvertenties worden geplaatst. Juist deze groep is weinig in beeld vanwege het werk aan huis. Precieze cijfers daarvan zijn ook voor de regio Gelderland-Zuid niet beschikbaar. Wel zijn er cijfers vanuit het project Ketenaanpak prostitutie dat wij in 2016 en 2017 hebben uitgevoerd. De cijfers worden in de onderstaande tabel weergegeven.

Instroom en uitstroom KAP 2016-2017	Aantal; peildatum 31 december 2017
Aantal ontvangen meldingen	137
Aantal advies en consultatie	45
Aantal opgestarte trajecten	106
Waarvan aantal unieke personen	99
Waarvan sekswerkers onder de 21 jaar	35
Aantal trajecten dat tussentijds is beëindigd	17
aantal uitgestapte sekswerkers ³	39
Aantal lopende trajecten	31
Aantal onvrijwillige sekswerkers (mensenhandel)	16

¹ Bron: [WODC onderzoek 2014](#), Ministerie van Veiligheid en Justitie

² Rotterdam ziet toename van tienerprostituees; dagblad010.nl; 8 februari 2018.

³ Betreft sekswerkers die gestopt zijn met sekswork.

De 31 lopende trajecten zijn nieuwe aanmeldingen, nazorg trajecten of chronische problematiek. In totaal zijn 106 sekswerkers ingestroomd. Zeven sekswerkers hebben meerdere trajecten doorlopen. Het zijn allen sekswerkers die in de illegale prostitutie werkzaam zijn. Gedurende de projectperiode zijn 35 meldingen van sekswerkers onder 21 in behandeling genomen waarvan 15 onder de 18. Het aantal sekswerkers onder de 21 is 35% van het totaal.

Met het project KAP zijn wij er dus in geslaagd om 99 sekswerkers een begeleidingsaanbod te doen. 39 daarvan zijn uit het sekswerk gestapt.

De doelgroep waar het project zich op richtte bestond naast sekswerkers ook uit risicogroepen. Sekswerkers waar de activiteiten op gericht waren kunnen op verschillende manieren actief zijn. Het kan gaan om vrouwen/mannen werkzaam via escort, erotische massagesalons, thuiswerkers of raam- of straatprostitutie. Ook kan het gaan om vrouwen/mannen die zich in een circuit begeven waar zich jeugdprostitutie voordoet. Denk aan slachtoffers van loverboys. Daarnaast richtte het project zich op meisjes/jonge vrouwen en jongens/jonge mannen die risico lopen om in de prostitutiebranche te belanden.

Veelal ging het om illegale prostitutie; jonge mensen die hun eerste ervaringen opdeden in het sekswerk, soms gedwongen door financiële problemen, soms door hun partner of anderen. Het illegale circuit maakt hen echter ook extra kwetsbaar.

Wat de doelgroep sekswerkers kenmerkt is dat deze groep minder zichtbaar is. Sekswerkers melden zich niet aan een loket voor hulp. Wijkgericht zorgaanbod, zoals dat de afgelopen jaren is ontwikkeld, is niet geschikt om toegang tot de doelgroep te krijgen. Stigmatisering is één van de redenen dat de doelgroep zich niet bij een lokaal loket meldt. Zij willen niet dat zij in de wijk waar ze wonen herkend worden als sekswerker.

Het verleiden van de doelgroep om uit te stappen of ondersteuning te aanvaarden vraagt een bijzondere aanpak. Een specifieke aanpak voor een bijzondere doelgroep. Sekswerkers zijn bijvoorbeeld niet te verleiden met geld in de vorm van een uitkering. Uitstroom naar ander werk kan wel een belangrijke beweegreden zijn. Het aanbod voor de doelgroep is echter niet toereikend en de begeleiding daarin vraagt kennis en inlevingsvermogen in de doelgroep. Door te werken met vaste contactpersonen in de keten en het delen en koppelen van informatie komt de problematiek met betrekking tot het sekswerk in beeld.

Bij verschillende organisaties en binnen verschillende afdelingen binnen een organisatie zijn voelsprietten en korte lijnen nodig om de doelgroep te bereiken. Signalen die bij een bepaalde afdeling binnen komen, kunnen voor een andere afdeling een opstap zijn om met een sekswerker in contact te komen. Via de aangesloten hulp- en dienstverlening kan er snel een link naar de juiste zorg worden gelegd of via de outreachwerkers laagdrempelig contact gemaakt worden. Een ketenaanpak met een stevig netwerk en coördinatie is belangrijk. Coördinatie is van belang om betrokken partners aan te jagen, ontwikkelingsmogelijkheden en mogelijke nieuwe partners op te zoeken en verbanden te leggen. Naast een stevig netwerk en coördinatie is vroegtijdige signalering nodig om te voorkomen dat mannen en vrouwen in die schaduwwereld van prostitutie terecht komen en slachtoffer worden van mensenhandel en loverboys.

Binnen de GGD is er een goede verbinding tussen de verschillende afdelingen (Seksuele Gezondheid, technische hygiëne zorg in seksinrichtingen, Jeugdgezondheidszorg, Veilig Thuis en Bijzondere Zorg) met betrekking tot deze doelgroep, waardoor zij in beeld komen. Daarnaast is de GGD goed vertegenwoordigd in het Veiligheidshuis en zijn er goede contacten in de wijk en met lokale netwerken.

Wij leggen voor de sekswerker het contact naar het legale circuit en werken aan gezondheid, veiligheid en de onderliggende problematiek. Vanuit die benadering gaan wij uit van de legaliteit van dit beroep. Wij richten ons op het voorkomen van misstanden, het in kaart brengen daarvan en waar mogelijk oplossen.

Door vroegtijdig aan te sluiten vanuit acceptatie, en te putten uit een dekkend netwerk van hulp- en dienstverlening en preventie hebben we kwetsbare mensen bereikt en veel ellende kunnen voorkomen of stoppen.

Het bovenstaande sluit aan bij het regionale beleid benoemd in het beleidsplan 'Samen dichtbij! Beleidsplan GGZ, Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang 2018-2020; regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland'. Als vervolg op het project zijn volgens het beleidsplan borging van preventie en van zorg- en uitstroomactiviteiten voor sekswerkers nodig.

Voordat wij inzoomen op de activiteiten die vanaf 2018 nodig zijn, beschrijven wij in het volgende hoofdstuk de resultaten die wij met het project hebben bereikt. In de hoofdstukken 2, 3 en 4 zoomen wij vervolgens in op het vervolg op het project KAP en de daarbij behorende activiteiten. Daarbij maken wij een onderscheid tussen activiteiten die:

- vanuit reguliere middelen kunnen worden uitgevoerd;
- die nodig zijn om de bereikte resultaten te behouden en KAP te versterken;
- gericht zijn op nieuwe ontwikkelingen.

1. Bereikte resultaten met het project KAP 2016-2017

De afgelopen twee jaar is uitvoering gegeven aan het project Keten Aanpak Prostitutie. Het doel van het project was driedelig:

1. Het realiseren van passende zorg, hulp, veiligheid en/of uitstroommogelijkheden voor de prostituees;
2. het voorkomen van instroom van risicogroepen;
3. het informeren van relevante organisaties ter preventie en (vroeg)signalering van (gedwongen) prostitutie.

Gedurende de projectperiode hebben wij ingezet op:

- Betere ondersteuningsmogelijkheden voor prostituees die willen door/uitstromen naar zorg, participatie of werk;
- betere en veiligere leefomstandigheden voor prostituees met zeer complexe problematiek waarvoor uitstroom nog een doel te ver is;
- voorlichting aan risicogroepen en professionals betrokken bij risicogroepen ter voorkoming van instroom in de prostitutie en ten behoeve van vroegsignalering van misstanden en uitbuiting.

Wat hebben wij bereikt?

- We zijn er in geslaagd met 99 sekswerkers een traject op te starten, waarvan 39 zijn uitgestapt.
- Casussen worden sneller naar de betrokken organisaties IrisZorg, MEE Gelderse Poort en Sterker sociaal werk toegeleid. IrisZorg, MEE Gelderse Poort en Sterker sociaal hebben de taak om cliënten binnen te halen en te houden.
- De doelgroep is door signalering en het delen van informatie beter in beeld gekomen. Door gegevens te koppelen is de problematiek zichtbaarder geworden en kunnen we de hulpverlening beter toespitsen.
- Steeds meer organisaties en sekswerkers weten de GGD als aanmeldpunt te vinden. Als Bijzondere Zorg worden we vaker geconsulteerd en ook landelijk wordt er in een netwerk geparticipeerd. De netwerkaanpak prostitutie is door de GGD gefaciliteerd en ontwikkeld. De GGD is actief op zoek gegaan naar mogelijke netwerkpartners en heeft geprobeerd ontwikkelingen met elkaar te verbinden.
- KAP is aangesloten bij wijk- en regieteams waarin al contacten lagen. Dit vertaalde zich in aanmeldingen en ook in een verscherpt zicht op de problematiek door de deskundigheid die door de projectgroepleden is ingebracht.
- Er is veel informatie verstrekt aan verschillende doelgroepen en organisaties. Hieruit volgden ook meer aanmeldingen. Er is een start gemaakt met het ontwikkelen van een website.
- Sekswerkers vanuit KAP zijn altijd naar of op de mogelijkheden van de afdeling Seksuele Gezondheid van de GGD ver(ge)-wezen of zij bezochten hun eigen huisarts.
- Alle sekswerkers vanuit KAP zijn gewezen op de wet- en regelgeving en op de risico's waaraan zij zich blootstellen wanneer zij zich hier niet aan houden.
- Het aantal werkruimten voor sekswerk is in beeld gebracht.
- In Nijmegen is het preventieaanbod ondergebracht in al bestaand aanbod op scholen en groepen. Daarbij kan gedacht worden aan het Vlaggensysteem, Media wijsheid en Girlstalk. Meerdere organisaties gaven uitvoering aan dit aanbod.
- Een aantal sleutelfiguren is opgeleid voor de preventietrainingen 'Boys make a Move'. Het programma richt zich op het bevorderen van seksueel gezond gedrag en het voorkomen van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Deze training helpt professionals het programma uit te voeren en seksualiteit met jongens bespreekbaar te maken.
- We hebben een website gemaakt gericht op sekswerkers waar zij informatie kunnen vinden maar zich ook kunnen aanmelden voor hulp.

Voor meer informatie over de beoogde en bereikte resultaten verwijzen wij graag naar de evaluatie van het project Keten Aanpak Prostitutie 2016-2017. In de notitie 'Evaluatie/verantwoording project Ketenaanpak Prostitutie 2016-2017' is beschreven wat in de

projectperiode is bereikt, wat de huidige situatie is en welke doorontwikkeling gewenst is in de komende jaren.

De subsidieperiode voor ons project liep t/m 2017. Het Rijk heeft onlangs de regeling uitstapprogramma's prostituees met een jaar verlengd om de continuïteit te waarborgen totdat structurele middelen verdeeld worden. Tot 1 juli 2018 kan een aanvraag in het verlengde van het ons huidige programma worden ingediend. In de volgende hoofdstukken wordt weergegeven waar de komende periode onze aandachtspunten liggen. We zoomen in op wat we kunnen doen met reguliere middelen (hoofdstuk 2), wat nodig is om het bereikte in stand te houden en te versterken (hoofdstuk 3) en welke nieuwe ontwikkelingen gewenst zijn (hoofdstuk 4). In hoofdstuk 5 komt de financiering aanbod.

2. Wat doen we met reguliere middelen?

Regie voeren op de zorgketen prostitutie is deels één van de reguliere taken van Bijzondere Zorg. Deze taak valt onder de algemene producten consultatie, trajectindicering, trajectregie en casusmonitoring bij Bijzondere Zorg.

Met bestaande reguliere middelen, zijnde inwonersbijdragen die de GGD voor producten van de afdeling Bijzondere Zorg ontvangt, kan de GGD in 2018 het volgende uitvoeren:

- In beperkte mate coördinatie van casuïstiek. Een grote instroom, zoals tijdens de projectperiode het geval was, is niet behapbaar. We kunnen de doelgroep niet actief binnen halen en niet in beeld brengen;
- 1 x per maand het casusoverleg organiseren;
- de ketenaanpak opgezet in de regio Nijmegen wordt waar mogelijk in stand gehouden;
- op de website van GGD Gelderland-Zuid is een webpagina in ontwikkeling. Het is voor sekswerkers van belang om op een laagdrempelige manier aan informatie te komen over onder andere gezondheid, uitstappen, rechten en plichten, vergunningen, belastingen en schuldhelpverlening in de regio Gelderland-Zuid. Zij kunnen op de webpagina informatie vinden over regionale regelingen en voorzieningen samenhangend met uitstroombesleid, verordeningen, soa testen, anticonceptie etc. De GGD zal een minimale website in het Nederlands in stand houden. Het zal puur bestaan uit informatieverschaffing. De website zal, met uitzondering van seksuele gezondheid, geen verleiding tot contact bewerkstelligen.

Omdat Bijzondere Zorg binnen de reguliere middelen geen doelgroepenbeleid voert, zal jaarlijks op nieuw bekeken worden of aan het bovenstaande uitvoering gegeven kan worden. Voor 2018 is 0,33 fte beschikbaar.

De ketenaanpak wordt door de betrokken organisaties IrisZorg, MEE Gelderse Poort en Sterker sociaal werk vormgegeven door:

- Deelname 1 x per maand aan het casusoverleg; casuïstiek inbrengen en ophalen binnen de eigen organisatie;
- de aanwezigheid van een aandachtfunctionaris binnen de eigen organisatie;
- outreachend werken; d.w.z. via snelle route contact leggen met de cliënt en hem of haar binnenhalen. Contact leggen met de doelgroep door outreach activiteiten;
- een hulpverleningstraject opstarten;
- netwerken aanbrengen en onderhouden, signalering en actieve bemiddeling;
- preventie aanbod verzorgen (trainingen geven aan groepen en individueel aanbod).

3. Wat is nodig om de bereikte resultaten te behouden en KAP te versterken?

Met de uitvoering van het project hebben de betrokken organisaties het nodige opgezet (zie bereikte resultaten en de evaluatie van het project). Hiervoor is aangegeven, wat de GGD met de reguliere middelen kan doen. Om echter te voorkomen, dat er afbreuk wordt gedaan aan hetgeen gedurende het project is bereikt, de beoogde resultaten te bereiken die we nog niet hebben kunnen bereiken en KAP verder te versterken, is een sterke coördinatierol van de GGD en een

netwerkaanpak nodig. Wij willen de doelgroep actief naar binnen blijven halen. In de volgende paragrafen lichten we dit toe.

3.1 Coördinatorrol Bijzondere Zorg van GGD Gelderland-Zuid

De GGD heeft gedurende de projectperiode de rol van coördinator ingevuld om de ketenaanpak prostitutie in Gelderland-Zuid te versterken. Voor de ketenaanpak is het belangrijk deze rol te continueren; net als de expertise functie ten behoeve van de netwerkaanpak prostitutie. De GGD zal ook invulling gaan geven aan de coördinatorrol t.a.v. Preventie en Scholing. De GGD organiseert het casuïstiekoverleg met de betrokken partners en de vergaderingen van de stuurgroep KAP. Deze overleggen zullen gebruikt worden om vanuit inhoudelijke expertise in gezamenlijkheid te bekijken wat er nodig is t.a.v. hulpverlening, scholing en preventie. Er zal in acht genomen worden dat de ene organisatie vanuit reguliere middelen meer mogelijkheden heeft dan de andere organisatie. Vanuit haar rol als coördinator jaagt de GGD de betrokken partners aan en houdt landelijke ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving bij. Ook onderhoudt de GGD als coördinator de webpagina. Zij legt waar nodig verbanden en gaat actief op zoek naar ontwikkelingsmogelijkheden en mogelijke partners.

Doel

Overzicht behouden over de ketenaanpak, gemeenschappelijke lijnen uitzetten en samenwerking organiseren.

Beoogde resultaten

- De expertrol vervullen in de regio Gelderland-Zuid en vanuit de regionale regierol landelijk een aanspreekpunt zijn. Wij zijn zowel in onze regio als landelijk een zichtbaar aanspreekpunt. De sekswerkbbranche heeft een eigen cultuur die gebaat is bij korte lijnen. Het gaat om kennen en gekend worden.
- De GGD kan vanuit haar coördinatorrol overzicht houden en samenhang bewerkstellingen.
- De GGD is aanjager richting gemeenten en andere organisaties om uitvoering te geven aan preventie.

Wie

GGD Gelderland-Zuid

Voor de coördinatorrol heeft de GGD, in combinatie met de netwerkaanpak, in totaal op jaarbasis 0,78 fte nodig. In 2018 kan hiervan 0,33 fte binnen de reguliere middelen worden opgevangen.

Doorlooptijd

Structureel

3.2 Netwerkaanpak sekswerk Gelderland-Zuid

De GGD faciliteert en ontwikkelt de netwerkaanpak sekswerk waaraan tijdens de projectperiode invulling is gegeven. De continuïteit van aandachtfunctionarissen voor de aanpak sekswerkers binnen de organisaties van de netwerkpartners moet geborgd worden. Met elkaar is er expertise ontwikkeld. Het is goed om deze te verspreiden binnen de organisaties en om deze up to date te houden. Outreachend casemanagement heeft in 2016-2017 een positieve ontwikkeling doorgemaakt. Het bereikte moet behouden blijven, zodat de hulpverlening door de betrokken ketenpartners geboden wordt en de GGD zich enerzijds op haar eigenlijke rol van aanmelding, consultatie en zonodig trajectregie op casusniveau kan blijven focussen. Anderzijds richt de GGD zich op het netwerken en regie voeren. De GGD gaat actief op zoek naar mogelijke netwerkpartners en probeert ontwikkelingen met elkaar te verbinden. De hulpverlenende organisaties komen knelpunten en hiaten tegen in het werken met de doelgroep. Deze signalen worden aan de GGD doorgegeven. De GGD speelt daarop in en probeert het netwerk uit te breiden en de aanpak sluitend te maken en te houden. Er wordt een sociale kaart bijgehouden. De netwerkaanpak is gedurende de projectperiode voor de regio Nijmegen ontwikkeld. Het netwerk wordt zodanig uitgebreid, dat deze heel Gelderland-Zuid beslaat. De aanpak die in Nijmegen is opgezet, is bruikbaar voor heel Gelderland-Zuid. Op basis van speerpunten van gemeenten en netwerkpartners in de hele regio wordt de netwerkaanpak ten behoeve van sekswerkers voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid ontwikkeld. Om Rivierenland in de

ontwikkeling mee te nemen, worden er bijvoorbeeld afspraken gemaakt met gemeentebesturen in Rivierenland, er wordt aanbod voor de doelgroep ontwikkeld en partners en de doelgroep worden over de mogelijkheden geïnformeerd.

Doel

- Betere ondersteuningsmogelijkheden voor sekswerkers die willen door/uitstromen naar zorg participatie of werk.
- Betere en veiligere leefomstandigheden voor sekswerkers met zeer complexe problematiek waarvoor uitstroom nog een doel te ver is.

Beoogde resultaten

- De aanmeldingen komen bij de GGD binnen en worden uitgezet naar ketenpartners. In de regio Nijmegen loopt dit proces en wordt gecontinueerd. Het aanwezige netwerk wordt onderhouden en zo mogelijk verder uitgebreid. Netwerkpartners worden met elkaar verbonden om te voorkomen dat zaken dubbel en langs elkaar heen worden uitgevoerd. De netwerkpartners weten op wie zij een beroep kunnen doen en waar een sekswerker voor hulp terecht kan.
- In de regio Rivierenland is de ketenaanpak nog onvoldoende onder de aandacht gebracht en zijn ook nog geen aandachtfunctionarissen aangesteld. De werkwijze die in Nijmegen ontwikkeld is kan echter ingezet en uitgerold worden in Rivierenland. In de regio Rivierenland wordt expertise opgebouwd en worden aandachtfunctionarissen aangesteld.
- Samen met Duitsland wordt een netwerkaanpak prostitutie ontwikkeld. Gelderland-Zuid grenst aan Duitsland en er zijn vermoedens dat sekswerkers zich over de grens heen en weer bewegen. Zo mogelijk wordt subsidie bij de Euregio aangevraagd.

Wie

De netwerkaanpak is niet alleen van de GGD. De projectgroep KAP speelt daarin ook een belangrijke rol. Daarnaast is inzet van netwerkpartners breder dan de projectgroep belangrijk om de netwerkaanpak te laten slagen.

Doorlooptijd

Structureel. De netwerkaanpak wordt verder ontwikkeld, maar heeft ook structureel onderhoud om de contacten in stand te houden en om in te spelen op ontwikkelingen die van invloed zijn op het aanwezige netwerk.

3.3 Preventie

Zoals in paragraaf 3.1 benoemd, is de GGD aanjager richting gemeenten en andere organisaties om uitvoering te geven aan preventie. Er is een bestaand preventieaanbod dat wordt aangeboden aan scholen, risicogroepen en professionals. De wens is het preventieaanbod beter te coördineren en onder de aandacht te brengen (zie paragraaf 3.1) en te vernieuwen. We maken onderscheid tussen het preventieaanbod voor professionals en voor risicogroepen.

Het preventieaanbod voor professionals is opgenomen in paragraaf 3.3.1 Advisering, coaching en scholing professionals en het preventieaanbod voor risicogroepen in paragraaf 3.3.2 Preventie gericht op risicogroepen.

3.3.1 Advisering, coaching en scholing professionals

Tijdens de projectperiode hebben wij ingezet op advisering, coaching en scholing van professionals in de ondersteuning aan mensen (meiden, jongens, vrouwen en mannen) die bijvoorbeeld te maken hadden met (seksuele) uitbuiting. De professionals waren onder andere werkzaam in wijkteams, bij de politie, op scholen, in huisartsenpraktijken of binnen welzijnsorganisaties. Het advies dat werd gegeven betrof bijvoorbeeld het herkennen van en communiceren met mensen met een licht verstandelijke beperking. Ook werd geadviseerd over welke ondersteuning iemand nodig heeft als hij/zij te maken heeft met (seksuele) uitbuiting of graag (veilig) aan het werk wil als sekswerker.

Voor de ketenaanpak is het belangrijk om deze adviserende en coachende rol te continueren. Daarbij ligt deels de focus op het coachen van professionals die werken met cliënten met een (verstandelijke) beperking, omdat met name cliënten met een beperking relatief vaker te maken

hebben met uitbuiting. Deze advisering en coaching wordt ook vanuit de reguliere dienstverlening van MEE Gelderse Poort geboden. Er blijkt echter een groeiende behoefte aan specialistische advisering en coaching op het gebied van ondersteuning aan mensen met een (verstandelijke) beperking in relatie tot (seksuele) uitbuiting. Deze advisering en coaching neemt meer tijd en aandacht in beslag dan wat er geboden kan worden vanuit de reguliere rol van MEE Gelderse Poort. Bovendien vraagt deze advisering en coaching om dusdanig specifieke expertise die aanvullend is op hetgeen MEE Gelderse Poort in huis heeft.

Naast advisering en coaching is gedurende de projectperiode ingezet op scholing van professionals. Girlstalk en Girlstalk + behoorden al tot het aanbod. Make a move (voor jongens) en Rots en Water gericht op sekswerkers hebben wij in de afgelopen periode vanuit de subsidiegelden kunnen aanbieden. Verder hebben organisaties zelf nog relevante trainingen georganiseerd. Denk aan het Vlaggensysteem, Mediawijsheid, Korte metten met geweld, Sterke meiden, etc. De komende periode gaan we, zoals eerder benoemd, het preventieaanbod implementeren, coördineren en aanjagen. Daarnaast moeten we ook continuïteit waarborgen door bij- en nascholing te organiseren.

Doel

Het borgen dat professionals blijvend toegerust zijn om de preventieaanpak gericht op risicogroepen uit te kunnen voeren en dat zij ondersteuning kunnen bieden aan de doelgroepen waarmee zij werken. Wij willen zorgen voor een kwalitatief preventief aanbod.

Beoogde resultaten

Het adviseren, coachen en scholen van professionals.

1. Deskundigheidsbevordering van professionals. In 2018 worden o.a. voor professionals terugkommomenten en nascholing voor Boys make a move, Girlstalk en Rots en Water georganiseerd.
2. MEE Gelderse Poort zet 4 uur per week in voor gemiddeld 2 à 4 advies/coachgesprekken per week en/of 2 à 3 telefonische consulten.

Wie

GGD Gelderland-Zuid is de trekker van deskundigheidsbevordering/scholing. Qua scholing willen wij in de periode juli 2018- juni 2019 o.a. 4 terugkommomenten organiseren, twee voor Rots en Water en twee voor Girlstalk en Boys make a move samen.

MEE Gelderse Poort geeft uitvoering aan advisering en coaching. Hiervoor zijn 208 uren per jaar nodig.

Doorlooptijd

Structureel. In 2019 zullen wij kijken of er ook nieuwe producten aangeboden kunnen worden.

3.3.2 Preventie gericht op risicogroepen

Gedurende de projectperiode zijn werkzaamheden gericht op preventie door verschillende ketenpartners uitgevoerd. Op scholen is bijvoorbeeld voorlichting gegeven en er zijn weerbaarheidstrainingen georganiseerd. Qua weerbaarheidstrainingen kan bijvoorbeeld gedacht worden aan Girlstalk en Boys make a move.

Professionals in het sociale veld en cliënten zelf doen steeds vaker een beroep op voorlichting en trainingen. Voor de ketenaanpak is het belangrijk om preventieve interventies te continueren, nog vaker uit te voeren en verder te ontwikkelen. Daarmee kan worden voorkomen dat risicogroepen in het sekswerk terecht komen en kunnen meiden en jongens, waaronder jeugd met een licht verstandelijke beperking, al in een vroeg stadium worden ondersteund. Daarbij is het voor meiden en jongens met een licht verstandelijke beperking van belang, dat zij voorlichting of training op maat krijgen. Mensen met een (licht verstandelijke) beperking worden vaak overvraagd of onderschat. Daarnaast moet de training aansluiten bij de leefwereld en het ontwikkelingsniveau van de doelgroep.

Doel

Voorkomen dat risicogroepen in de seksbranche terecht komen. Risicogroepen hebben meer kennis over seksualiteit, kunnen beter risicosituaties inschatten en kunnen hun grenzen aanvoelen en aangeven.

Beoogde resultaten

1. Er is een up to date preventieaanbod dat door scholen en professionals wordt afgenomen.
2. Er is een goede afstemming met scholen en wijken.
3. Meiden en jongens worden preventief ondersteund en getraind, zowel op individueel als op groepsniveau, zodat zij minder kans lopen dat zij te maken krijgen met seksuele uitbuiting/mishandeling, mensenhandel en sexting.

Wie

De GGD coördineert de preventie, waarbij een breed gevarieerd aanbod wordt beoogd. Ketenpartners voeren op preventie gerichte activiteiten uit. Voor preventie gericht op risicogroepen is voor de periode juli 2018 – juni 2019 820 uur nodig, waarvoor wij voorlichting en diverse trainingen en intake- en nazorggesprekken kunnen verzorgen. Van de 800 uur zal MEE Gelderse Poort 208 uur inzetten op trainingen voor risicogroepen.

Doorlooptijd

2018 en verder.

3.4 Effectiviteitstraject netwerkpartijen Nijmegen

In 2018 willen we nagaan hoe wij de effectiviteit van de aanpak van de meest complexe casuïstiek kunnen verhogen. Wij hebben de afgelopen periode bijvoorbeeld gemerkt, dat wij verslaafde sekswerkers die geen pasje hebben vanuit de hulpverlening en gezondheid moeilijker bereiken. Ook bereiken wij veel thuiswerkers niet. We gaan op zoek naar best practises. We volgen de landelijke ontwikkelingen en kijken samen met andere organisaties waar de kansen liggen.

IrisZorg zal de trekker zijn van het effectiviteitstraject. De nieuwe koers van IrisZorg en alle ontwikkelingen op het terrein van maatschappelijke opvang, beschermd wonen en OGGZ, zetten aan tot bezinning op de huidige werkwijze. Wat hebben cliënten nodig om meer eigen regie te kunnen nemen in hun leven? Hoe kan de zorg zo worden ingericht dat deze ook op de langere termijn betaalbaar blijft? En hoe kunnen we zorgen dat cliënten gemakkelijk gebruik kunnen maken van alle beschikbare bronnen die kunnen helpen bij het verbeteren van zijn/haar situatie. Met andere woorden, hoe organiseren we ketenzorg? Tegelijkertijd verandert de prostitutie. Het straatwerk wordt minder en we zien een grote toename van het werken via internet. Sekswerkers zijn daardoor moeilijker vindbaar en bereikbaar voor de hulpverlening. Die hulpverlening zal daar op in moeten spelen.

Wij vragen ons af of we (verslaafde) sekswerkers met een ander/aangepast aanbod beter zouden kunnen ondersteunen. Wij willen leren van ervaringen van elders en tijdelijk wat extra expertise naar binnen halen; een deskundige op het gebied van prostitutie en sekswerkers met complexe problematiek. We willen deze deskundige vragen om onze huidige werkwijze en voorzieningen onder de loep te nemen, onder andere door mee te lopen met hulpverleners en in de voorzieningen. Daarbij worden de volgende vragen gesteld:

- Hoe verhoudt onze zorg zich tot best practices elders?
- Zetten we onze mogelijkheden voor begeleiding, opvang, behandeling en beschermd wonen optimaal in? Welke verbeteringen zijn nodig? Zou een aparte woonvoorziening/trainingshuis voor sekswerkers een overweging moeten zijn?
- Hoe kunnen we voor onze doelgroep beter samenwerken in de keten, met name met de partijen buiten de zorg. Bijvoorbeeld op het vlak van inkomen en arbeid?

Het perspectief van de vrouwen zelf is een belangrijke factor. We zullen hen uiteraard betrekken bij deze opdracht.

Doel

De effectiviteit van de aanpak van de meest complexe casuïstiek verhogen.

Beoogd resultaat

Het eerste resultaat zal zijn een rapportage met adviezen voor verbetering/aanpassing van de voorzieningen binnen IrisZorg voor sekswerkers met complexe problematiek waaronder (chronische) verslaving.

Wie

IrisZorg is trekker van dit punt. De GGD en de andere partners zullen daarin samen met IrisZorg optrekken.

Voor het effectiviteitstraject zal een deskundige gedurende 26 weken 8 uur per week worden ingehuurd. De benodigde middelen voor dit traject worden niet vanuit de RUPS gefinancierd.

Doorlooptijd

2018

3.5 Doorontwikkeling webpagina op de website van GGD Gelderland-Zuid

De gewenste doorontwikkeling qua website is dat de webpagina zodanig wordt ingericht dat sekswerkers niet alleen van ons bestaan weten, maar er ook veel informatie kunnen vinden. Op de webpagina is een link te vinden naar websites van ketenpartners en websites waar uitgewerkte achtergrondinformatie terug te vinden is. Daarnaast kunnen sekswerkers op een zodanige wijze vragen stellen, dat hun privacy gewaarborgd blijft. De vragen die binnenkomen worden op de juiste wijze beantwoord of uitgezet.

Deze webpagina wordt vanaf 2018 door de GGD verder ontwikkeld en beheerd. Hiervoor is 0,15 fte nodig. Ook zal de website in het Engels en in het Roemeens, zijnde talen die vaak door de sekswerkers gesproken worden, worden vertaald en beheerd.

Wij zullen onderzoeken hoe we sekswerkers kunnen aansporen om een kijkje te nemen op de website om hen te informeren over onder andere veiligheid en gezondheid, mogelijke hulp en geldzaken. Wij zullen bekijken wat de beste manieren zijn om dit bij hen onder de aandacht te brengen, denk bijvoorbeeld aan QR-code, folders, visitekaartjes etc.

Doel

De positie van de sekswerker wordt versterkt. Sekswerkers zijn minder kwetsbaar, worden gezien en zijn minder gevoelig voor het criminele circuit van dwang en afpersing.

Beoogde resultaten

Sekswerkers zijn geïnformeerd over rechten, plichten en mogelijkheden.

Wie

GGD Gelderland-Zuid

Doorlooptijd

Doorontwikkeling van de website zal plaatsvinden in 2018 en 2019. Het beheer is structureel.

3.6 Netwerkonferentie Gelderland-Zuid

De projectperiode 2016-2017 willen wij 'afsluiten' met een netwerkonferentie. Wij willen ervaringen en expertise met de Ketenaanpak prostitutie 2016-2017 delen. Wij willen bekendheid geven aan geïnteresseerden en hen informeren over de mogelijkheden die er zijn. Ook draagt een netwerkonferentie bij aan het opbouwen en onderhouden van het netwerk. De webpagina 'Als seks je werk is' zal tijdens de netwerkonferentie worden gelanceerd.

Doel

Het doel van de netwerkonferentie is de Ketenaanpak prostitutie op de kaart zetten.

Beoogde resultaten

- Expertise delen
- Netwerk uitbreiden

Wie

GGD Gelderland-Zuid samen met de projectgroepleden KAP.

Doorlooptijd

2018

4. Nieuwe ontwikkelingen

4.1 Toeleiding van sekswerkers naar werk

Wat tijdens de projectperiode als knelpunt naar voren is gekomen, is dat toeleiding van sekswerkers die een carrière switch wensen, niet goed verloopt. Het werkbedrijf kent geen doelgroepenbeleid terwijl sekswerkers wel met specifieke problemen te maken hebben. Over het algemeen heeft de groep sekswerkers met specifieke problematiek te maken. Zij willen hun eigen zaken regelen. Zij zijn regelmatig argwanend tegenover instanties en wars van uitkeringen en wet- en regelgeving. Toeleiding naar werk is van belang om uitstroom van sekswerkers mogelijk te maken. Ex-sekswerkers hebben dagbesteding en een inkomen nodig. De reden dat sekswerkers niet uitstappen is dat zij moeilijk uitstromen naar ander werk. Hun opgedane werkervaring telt niet mee. Zij hebben weinig scholing gehad en kunnen geen CV of referenties overleggen. Zij behoren tot een specifieke doelgroep bijvoorbeeld vanwege een verstandelijke beperking of verslaving. Sekswerkers willen graag hun eigen geld verdienen en een uitkering is voor hen geen aantrekkelijk beeld.

Ten aanzien van arbeidstoeleiding is ook samenwerking in de keten noodzakelijk. MEE Gelderse Poort, het werkbedrijf Nijmegen en Iriszorg hebben mogelijkheden en aanbod met betrekking tot dagbesteding en toeleiding naar betaald werk.

In 2018 willen we gericht toewerken naar arbeidstoeleiding en dagbesteding. Er moet een beter aanbod ontwikkeld en hulp gegeven worden om uitstroom naar arbeid te bewerkstelligen. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van best practices in Amsterdam en Den Haag. Andere belangrijke aandachtspunten zijn de organisatie en bekostiging van scholing van de doelgroep en jobcoaching.

Doel

De uitstroommogelijkheden van sekswerkers vergroten en hen ondersteunen bij de toeleiding naar ander betaald werk.

Beoogde resultaten

Ketensamenwerking op het gebied van werk/dagbesteding voor de doelgroep sekswerkers. MEE Gelderse Poort zet 8 uur per week arbeidsconsulenten in die toegerust zijn om aan te sluiten bij sekswerkers en hen te ondersteunen bij de toeleiding naar ander betaald werk. De integrale aanpak van MEE Gelderse Poort bestaat uit:

- Het in kaart brengen van de situatie;
- verduidelijking van de hulpvraag;
- onderhouden van contacten met diverse betrokken instanties;
- begeleiding en bijstaan van de cliënt tijdens gesprekken met werkgevers, het Werkbedrijf en andere instanties;
- nazorg/job coaching wanneer de cliënt aan het werk is.

Wie

MEE Gelderse Poort, samen met het Werkbedrijf. Voor de periode juli 2018- juni 2019 is voor de inzet van MEE Gelderse Poort 416 uur nodig om gesprekken met de betrokken sekswerker te voeren, een plan op te stellen, contact te onderhouden met betrokken instanties en job coaching te doen.

Doorlooptijd

2018 en verder.

4.2 Inzet ervaringsdeskundigen

Graag zouden wij gebruik willen maken van de inzet van ervaringsdeskundigen. Landelijk zijn daar meer en goede ervaringen mee. Wij hebben vanuit KAP de mogelijkheden onderzocht en contacten gelegd. Wij zien voor de ketenaanpak zeker een meerwaarde. Wij kunnen ervaringsdeskundigen inzetten voor de afdelingen Seksuele Gezondheid en Bijzondere Zorg van de GGD. Wij denken aan een opleidingsplek bij de GGD, maar wel met de optie dat ook andere ketenpartners er gebruik van kunnen maken.

Wij weten dat een ervaringsdeskundige een ander bereik heeft dan de huidige professionals. Wij denken dat er vooral winst te behalen is in het bereiken van thuiswerkers. De ervaringsdeskundige zou een bijdrage kunnen leveren op het gebied van contactlegging (brugfunctie), scholing en gezondheid. Het is gewenst om vanuit ons eigen netwerk een ervaringsdeskundige aan te stellen met de mogelijkheid scholing te volgen. De ervaringsdeskundige zal voor 0,67 fte worden aangesteld, waarbij de gedachtegang is dat scholing in eigen tijd wordt gevolgd. De verdere arbeid technische constructie dient nog nader uitgewerkt te worden.

Doel

Een grotere groep sekswerkers bereiken.

Beoogde resultaten

Er wordt een ervaringsdeskundige aangesteld, die zo nodig een opleiding volgt en zich inzet op contactlegging met sekswerkers, scholing en gezondheid.

Wie

De GGD Gelderland-Zuid (afdeling AGZ/BZ) en Iriszorg. IrisZorg zal via de eigen reguliere subsidieaanvraag ervaringsdeskundigen aanstellen.

Doorlooptijd

2018 verder. Werving derde kwartaal 2018.

5. Financiering

Om aan de genoemde punten in hoofdstuk 3 en 4 uitvoering te kunnen geven, is het onderstaande aan subsidie nodig.

Begroting juli 2018 – juni 2019			
Inzet op behoud en versterking		Budget	Bedrag
3.1/3.2	Projectleider KAP – GGD Gelderland-Zuid (0,45 fte)	GGD	51.000
3.3.1	Advisering en coaching professionals	MEE Gelderse Poort	18.000
3.3.1	Scholing professionals	GGD t.b.v. netwerk	10.000
3.3.2	Preventie risicogroepen	GGD	50.000
		t.b.v. netwerk	
		MEE Gelderse Poort	18.000
3.5	Doorontwikkeling webpagina – GGD Gelderland-Zuid	GGD	17.500
3.5	Folders, visitekaartjes, e.d.	GGD	1.000
3.6	Werkconferentie	GGD	12.000
	Subtotaal		177.500
Inzet op nieuwe ontwikkelingen			
4.1	Arbeidstoeleiding	MEE Gelderse Poort	35.000
4.2	Inzet ervaringsdeskundige – GGD Gelderland-Zuid (0,67 fte)	GGD	51.000
4.2	Scholing ervaringsdeskundige	GGD	6.000
	Subtotaal		92.000
	Totaal		269.500

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 3, 14, 15, 16